

A napraforgó preemergens gyomszabályozási technológiájának elemzése

Gulyás Csenge Gitta

Növényorvosi szak, Mesterképzés, nappali munkarend

Növényvédelmi intézet

Belső témavezető: Dr. Zalai Mihály, egyetemi docens, Magyar Agrár és élettudományi egyetem

Külső témavezető: Tóth Attila, fejlesztő mérnök, BASF Hungária Kft.

A napraforgó hazánk egyik legjelentősebb és legnagyobb területen termesztett olajnövénye. Vetésterülete az elmúlt évtizedekben fokozatosan növekedő tendenciát mutatott. Sikeres termesztésének egyik kulcspontja a megfelelő gyomszabályozás a kezdeti fejlődési szakaszban. A preemergens – azaz a vetés utáni, kelés előtti – védekezésnek különösen fontos szerepe van magról kelő egy- és kétszikű gyomfajok korai visszaszorításában.

A diplomamunkám során különböző preemergens módon kijuttatott gyomirtó szereknek vizsgáltam a csírázó gyomnövényekre gyakorolt talajon keresztüli hatását. A kísérlet körülményeit tekintve azt tapasztaltuk, hogy a vetés utáni időszakban az átlagosnál hűvösebb volt az időjárás, amely a gyomnövények szempontjából egy heterogénebb kelést eredményezett, illetve az előző évek tapasztalataihoz viszonyítva kis mértékben hatással volt a készítmények hatékonyságára is, valamint a napraforgó növények tekintetében is visszafogott volt a kezdeti fejlődés.

A kísérlet során öt domináns gyomfaj ellen vizsgáltuk a kijuttatott készítmények hatékonyságát: *Chenopodium album*, *Chenopodium hybridum*, *Amaranthus retroflexus*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Convolvulus arvensis*. Összességében elmondható, hogy a legjobb gyomirtó hatást az összes gyomnövényre vetítve a Gardo Sun, majd ezt követve a Pulsar Plus készítmények érték el. A kétszikűek ellen csak mellékhatással bíró készítmények közül pedig a Conaxis teljesítménye volt a legjobb. Az összes kijuttatott készítmény esetében problémaként jelentkezett, hogy míg a *Chenopodium* fajok ellen jó hatékonyságot értek el úgy a napraforgóban az egyik legmeghatározóbb gyomnövény, a *Ambrosia artemisiifolia* ellen nem gyakoroltak megfelelő hatást, emiatt felülkezelés indokolt lehet. Ez elmondható az összes nehezen irtható gyomfaj tekintetében is, ahol ezen preemergens készítmények után érdemes állománykezelést is végezni a legjobb hatékonyság érdekében, ugyanakkor a kísérlet bebizonyította, hogy vannak olyan gyomfajok, ahol a preemergens védekezéssel is stabil, üzemi szinten is elfogadható gyomirtó hatás érhető el, különösen a s *Amaranthus retroflexus* és a *Chenopodium* fajok esetében.